

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D., v právní věci **žalobce: J. P.**, nar. „X“, bytem „X“, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem v Praze 4, ul. Na Zlatnici č. p. 301/2, PSČ 147 00, proti **žalovanému: Krajskému úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství**, se sídlem v Ústí nad Labem, ul. Velká Hradební č. p. 3118/48, PSČ 400 02, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2014, č. j. 3784/DS/2014, JID: 152893/2014/KUUK/Bal,

t a k t o :

I. Žaloba s e z a m í t á.

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 4. 11. 2014, č. j. 3784/DS/2014, JID: 152893/2014/KUUK/Bal, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Roudnice nad Labem, odboru dopravy (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 15. 7. 2014, sp. zn. 116/11086/2014/PČ, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném do 30. 4. 2014 (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že v rozporu s ust. § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu řídil dne 4. 3. 2014 v čase 13:13 hodin v obci Račíněves motorové vozidlo tov. zn. FORD Mondeo, r. z. „X“, přičemž mu byla v místě, kde je obecnou úpravou pravidel provozu na pozemních komunikacích povolena maximální rychlost jízdy 50 km/hod., Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

naměřena laserovým měřičem rychlosti MicroDigiCam rychlost 73 km/hod., resp. po zohlednění odchylky měření ± 3 km/hod. rychlost 70 km/hod. Uvedeného přestupku se žalobce v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců dopustil dvakrát, a proto mu byla podle ust. § 125c odst. 4 písm. e) a odst. 5 zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 4.500,-Kč, zákaz činnosti spočívající v řízení motorových vozidel v délce 4 měsíců, a současně stanovena povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1.000,-Kč.

Žalobce v žalobě uvedl, že správní orgány porušily jeho procesní práva, neboť mu v rámci správního řízení nedoručovaly písemnosti způsobem stanoveným zákonem. Dne 28. 4. 2014 požádal zmocněnec žalobce o zasílání písemností na elektronickou adresu „X“, jelikož se na adrese svého trvalého pobytu nezdržuje. Správní orgán I. stupně však uvedenou žádost nerespektoval a např. již předvolání k ústnímu jednání doručoval toliko přímo žalobci, ne však jeho zmocněnci na sdělenou adresu pro doručování. Za této situace tedy nebylo možné následně dovozovat účinky doručení fikcí při doručování na adresu trvalého pobytu, neboť nebyl učiněn bezúspěšný pokus o doručování na elektronickou adresu.

Obdobně nebyl žalobce seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí, když správní orgán I. stupně zasílal sdělení ze dne 11. 6. 2014, z něhož uvedené právo na seznámení vyplývalo, toliko na adresy „X“ a „X“, které ale zmocněnec pro doručování písemností neurčil. Nadto nebylo sdělení vypraveno z elektronické podatelny správního orgánu, ani opatřeno zaručeným elektronickým podpisem.

Konečně nezaslal prvostupňový orgán zmocněnci žalobce ani samotné rozhodnutí ve věci. O jeho existenci se zmocněnec dozvěděl pouze z telefonického hovoru s žalobcem a z procesní opatrnosti proti němu podal odvolání, které chtěl následně doplnit. Správní orgán I. stupně sice následně výzvu k odstranění, resp. doplnění podání, vypravil, i zde ji ale zaslal na jiné elektronické adresy, než jaké byly ze strany zmocněnce požadovány. Prvoinstanční rozhodnutí tak bylo zmocněnci doručeno fakticky až dne 8. 12. 2014, kdy dotyčný nahlédl do spisu, jelikož doručení fikcí na adresu trvalého pobytu nebylo možné s ohledem na shora uvedené považovat za platné.

Kromě doručování napadal žalobce i nesprávnost samotného měření, neboť z listinného důkazu – fotografie z měřicího zařízení – je zřejmé, že bylo provedeno v rozporu s návodem k jeho obsluze. Dle návodu musí být přístroj umístěn tak, aby měl přímou linii pohledu bez jakýchkoliv překážek k cílovému vozidlu během celého procesu měření, v opačném případě mohou tyto překážky zabránit přístroji získat dostatečně přesné informace k propočítání rychlosti. Fotografii tudíž správní orgány vyhodnotily chybně, přičemž žalobce se k tomuto důkazu nemohl ani relevantně vyjádřit, když, jak bylo uvedeno, nebyl řádně předvolán k ústnímu jednání, ani seznámen s podklady pro vydání rozhodnutí. S ohledem na uvedené proto žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného, včetně rozhodnutí správního orgánu I. stupně, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. K námitkám týkajícím se doručování konstatoval, že žalobce v žádném případě nebyl zkrácen na svých právech, neboť písemnosti byly zasílány nejen jemu, kdy si je osobně vyzvedával na poště či mu byly vkládány do domovní schránky, ale i jeho zmocněnci, o němž je známo, že doručování v rámci přestupkových řízení záměrně správním orgánům ztěžuje. V dané věci jmenovaný zmocněnec nejprve požádal o doručování na elektronickou adresu „X“, následně pak i na adresu „X“. Protože však doručení písemností z těchto adres nikdy nepotvrdil Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

zákonem stanoveným způsobem, byly mu následně zasílány i v listinné podobě na adresu jeho trvalého bydliště a po uplynutí úložní doby vloženy do jeho domovní schránky. K tomu žalovaný doplnil, že je odpovědností zástupce účastníka, aby správním orgánům uvedl takovou adresu, na které si bude písemnosti vyzvedávat. V uvedeném případě je ale zřejmé, že postup zmocněnce byl zcela záměrný.

Pakliže v této souvislosti zmocněnec namítal, že k zasílání písemností nedošlo z elektronické podatelny úřadu, má žalovaný tuto výhradu za irelevantní, neboť odesílání činily oprávněné úřední osoby, které zprávy opatřovaly svým zaručeným elektronickým podpisem. Stejně tak je nepravdivé i tvrzení týkající se doručování meritorního rozhodnutí. Žalovaný proto uzavřel, že užití institutu fikce doručení bylo učiněno v souladu se zákonnými požadavky stanovenými zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem, ve znění účinném do 31. 12. 2014 (dále jen „správní řád“).

Žalovaný dále považoval za nedůvodnou i námitku směřující k nesprávnému zjištění skutkového stavu. Správním orgánem I. stupně byl totiž v rámci řízení vyslechnut nstržm. M., který silniční rychloměr obsluhoval, přičemž z jeho výpovědi vyplynulo, že by laserový radar v případě chybného měření buď vůbec neprovedl, nebo by zobrazil hlášení o chybě. Jmenovaný policista absolvoval odbornou přípravu pro užívání rychloměru, disponoval tedy dostatečnými dovednostmi a znalostmi k provádění měření rychlosti jízdy. Použitý rychloměr byl navíc zcela způsobilým, jak dokládá platné ověření ze strany Českého metrologického institutu.

O žalobě rozhodl soud v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť právné zástupce žalobce i žalovaný se po řádném poučení, že mohou vyslovit nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkouvává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Dne 27. 3. 2014 oznámila Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, Územní odbor Litoměřice, dopravní inspektorát, správnímu orgánu I. stupně podezření ze spáchání přestupku, jehož se měl dopustit žalobce shora vymezeným jednáním. Součástí oznámení byl i záznam o přestupku vytištěný dne 10. 3. 2014 zachycující výstup z měření silničním rychloměrem MicroDigiCam s připojenou fotografií vozidla žalobce, dále ověřovací Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

list měřicího zařízení ze dne 19. 8. 2013 s platností ověření do 18. 8. 2014 a osvědčení vystavené příslušníku Policie České republiky, panu V. M., č. služ. průk. „X“, o absolvování školení operátora laserového měřiče.

Dne 25. 4. 2014 byla správnímu orgánu I. stupně z e-mailové adresy „X“ doručena žádost pana K. S., bytem „X“, o doplnění údajů k zahájenému správnímu řízení, k níž byla přiložena plná moc jmenovaného k zastupování žalobce. V obou listinách požádal zmocněnec o doručování písemností na elektronickou adresu „X“.

Dne 28. 4. 2014 bylo správnímu orgánu I. stupně z e-mailové adresy „X“ doručeno obsáhlé vyjádření zmocněnce žalobce k projednávanému přestupku. Na straně 7 textu je uvedena nová žádost jmenovaného o doručování písemností na elektronickou adresu „X“.

Dne 29. 4. 2014 předvolal správní orgán I. stupně žalobce k ústnímu jednání nařízenému na den 3. 6. 2014. Předvolání zasílal žalobci a jeho zmocněnci jednak poštou – v případě druhého jmenovaného na adresu jeho trvalého bydliště, kde byla zásilka po neúspěšném pokusu o doručení připravena k vyzvednutí na provozovně provozovatele poštovních služeb dne 7. 5. 2014 a po uplynutí úložní doby vložena dne 21. 5. 2014 do jeho domovní schránky – a jednak dne 5. 5. 2014 na elektronickou adresu „X“, u níž však příjemce v zákonné lhůtě nepotvrdil přijetí způsobem předpokládaným správním řádem.

Při ústním jednání svědek nstržm. M. k dotazu správního orgánu uvedl, že radar byl umístěn v souladu s návodem k obsluze.

Dne 11. 6. 2014 vyzval správní orgán I. stupně žalobce k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí. Sdělení zasílal žalobci a jeho zmocněnci jednak poštou – v případě druhého jmenovaného na adresu jeho trvalého bydliště, kde byla zásilka po neúspěšném pokusu o doručení připravena k vyzvednutí na provozovně provozovatele poštovních služeb dne 20. 6. 2014 a po uplynutí úložní doby vložena dne 2. 7. 2014 do jeho domovní schránky – a jednak dne 17. 6. 2014 na elektronické adresy „X“ a „X“, u nichž však příjemce v zákonné lhůtě nepotvrdil přijetí způsobem předpokládaným správním řádem.

Dne 15. 7. 2014 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, jímž žalobce shledal vinným ze shora vymezeného přestupku. Zásilku s uvedenou písemností zasílal žalobci a jeho zmocněnci jednak poštou – v případě druhého jmenovaného na adresu jeho trvalého bydliště, kde byla po neúspěšném pokusu o doručení připravena k vyzvednutí na provozovně provozovatele poštovních služeb dne 18. 7. 2014 a po uplynutí úložní doby vložena dne 30. 7. 2014 do jeho domovní schránky – a jednak dne 16. 7. 2014 na elektronické adresy „X“ a „X“, u nichž však příjemce v zákonné lhůtě nepotvrdil přijetí způsobem předpokládaným správním řádem.

Dne 5. 8. 2014 bylo správnímu orgánu I. stupně z e-mailové adresy „X“ doručeno blanketní odvolání podané zmocněncem žalobcem proti prvostupňovému rozhodnutí. Dne 25. 8. 2014 proto prvostupňový orgán žalobce vyzval k doplnění odvolání ve lhůtě 5 dnů, výzvu zasílal zmocněnci žalobce jednak poštou na adresu jeho trvalého bydliště, kde byla po neúspěšném pokusu o doručení připravena k vyzvednutí na provozovně provozovatele poštovních služeb dne 27. 8. 2014 a po uplynutí úložní doby vložena dne 9. 9. 2014 do jeho domovní schránky, a jednak dne 25. 8. 2014 na elektronické adresy „X“ a „X“, u nichž však

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

příjemce v zákonné lhůtě nepotvrdil přijetí způsobem předpokládaným správním řádem. Žalobce, resp. jeho zmocněnec, odvolání ve stanovené lhůtě nedoplnili.

O odvolání rozhodl žalovaný dne 4. 11. 2014 tak, že je zamítl a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil.

Soud se nejprve zabýval problematikou doručování písemností v řízení před správním orgánem I. stupně.

Dle ust. § 19 odst. 3 správního řádu platí, že nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu.

Dle ust. § 19 odst. 8 věty druhé a třetí správního řádu platí, že v případě doručování na elektronickou adresu je písemnost doručena v okamžiku, kdy převzetí doručované písemnosti potvrdí adresát zprávou podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem. Nepotvrdí-li adresát převzetí písemnosti nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy, která se nevrátila jako nedoručitelná (odstavec 9), doručí správní orgán písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.

Dle ust. § 20 odst. 1 správního řádu se fyzické osobě doručuje písemnost na adresu pro doručování (§ 19 odst. 3), na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti, na adresu jejího trvalého pobytu, ve věcech podnikání do místa podnikání, nebo při doručování prostřednictvím veřejné datové sítě na její elektronickou adresu; fyzické osobě lze však doručit, kdekoli bude zastižena. Provádí-li doručení sám správní orgán, mohou osoby doručení provádějící doručit i mimo územní obvod tohoto správního orgánu.

Dle ust. § 23 odst. 1 a odst. 3 písm. b) správního řádu platí, že nebyl-li v případě doručování podle § 20 adresát zastižen a písemnost nebylo možno doručit ani jiným způsobem přípustným podle § 20, písemnost se uloží u obecního úřadu nebo v provozovně provozovatele poštovních služeb, pokud se doručuje jejich prostřednictvím.

Dle ust. § 24 odst. 1 správního řádu platí, že pokud si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.

Problematikou doručování, a to zejména s přihlédnutím k zasílání písemností na účastníkem či jeho zástupcem zvolenou elektronickou adresu, se již krajský soud opakovaně zabýval, přičemž rozsáhlou judikaturu k uvedenému tématu věnoval i Nejvyšší správní soud. Ačkoliv to ani jeden z účastníků neučinil předmětem sporu, dle soudu je v právě přezkoumávané věci podstatné, jaký vliv mělo užití diakritických znamének ve zmocněncem zvolené e-mailové adrese na postup správního orgánu I. stupně ve smyslu ust. § 19 odst. 3 a odst. 8 správního řádu.

Žalobce v žalobě namítal, že ve správním řízení požádal jeho zmocněnec o doručování písemností na elektronickou adresu, správní orgán I. stupně však jeho žádosti nevyhověl. Jak Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

nicméně vyplynulo ze správního spisu, uvedený způsob doručování jmenovaný správní orgán primárně neodmítl, když veškeré písemnosti zasílal na adresy „X“, resp. „X“, a vedle toho i poštou na adresu trvalého bydliště žalobce a jeho zmocněnce. Správní orgán I. stupně nicméně přehlédl, že e-mailová adresa zvolená zástupcem žalobce obsahuje diakritické znaménko v doméně „X“, přičemž písemnosti byly v důsledku tohoto přehlédnutí omylem zasílány do nesprávné elektronické schránky „X“. Z uvedeného důvodu se soud musel zabývat posouzením, zda toto pochybení mohlo mít vliv na porušení procesních práv žalobce.

Soud úvodem konstatuje, že obdobnou procesní situaci již řešil např. v řízeních vedených pod sp. zn. 42 A 19/2014, sp. zn. 42 A 22/2014, sp. zn. 42 A 29/2014, sp. zn. 75 A 19/2014 aj., a je mu tedy z jeho úřední činnosti známo, že účastníky ve všech těchto projednávaných správních řízeních volený zmocněnec, pan K. S., doručování často problematizuje, když např. – jak je tomu v právě přezkoumávané věci – používá taktiku opakovaných změn elektronických adres či záměrně za účelem „zmatení“ správních orgánů požaduje doručování na elektronické adresy obsahující diakritiku. S ohledem na to soudu nezbyvá, než jako v obdobných případech odkázat na judikaturní závěry Nejvyššího správního soudu, který v tomto kontextu (srov. např. jeho rozsudek ze dne 27. 1. 2016, č. j. 1 As 104/2015 – 27, dostupný na www.nssoud.cz) konzistentně uvádí, že bylo všeobecně rozšířeným omylem, že v e-mailové adrese nemohou být použity znaky s diakritickými znaménky (háčky a čárky). I pakliže však správní orgán nedoručil své rozhodnutí na adresu obsahující diakritiku sdělenou zmocněncem účastníka správního řízení, jde o účinné doručení, jestliže bylo rozhodnutí následně doručeno, byť fikcí, na adresu jeho trvalého bydliště.

K tomu je třeba dále doplnit, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 1. 6. 2016, č. j. 2 As 27/2016 – 45 (dostupném na www.nssoud.cz), vyslovil též myšlenku, že k institutu doručování je třeba přistupovat s „maximální mírou racionality“. Je to tedy především účastník řízení, kdo nese zodpovědnost za zvolený způsob komunikace se správním orgánem a kdo musí akceptovat rozdíly, které jsou spojeny s jednotlivými druhy komunikačních prostředků (srov. v této souvislosti např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2008, č. j. 8 Afs 55/2008 – 70, dostupný na www.nssoud.cz). Účastník řízení, který požádal o doručování na elektronickou adresu podle § 19 odst. 3 správního řádu, musí navíc dle dalšího rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2016, č. j. 2 As 25/2016 – 38 (dostupného na www.nssoud.cz), počítat s rizikem nedoručení datových zpráv a musí být připraven přijímat případně i písemnosti doručované poštou ve smyslu § 19 odst. 8 správního řádu. Problematičnost doručování na elektronickou adresu pak ještě o to více prohlubuje situace, kdy účastník požádá o doručování na emailovou adresu na doméně využívající systému IDN (pozn. soudu – Internationalized Domain Names, tedy adres s diakritickými znaménky), kde je riziko špatného přepisu vyšší – zvláště pak u účastníků, kde použitá adresa svádí k dojmu, že se jedná toliko o písarskou chybu a správně by měla být zapsána bez diakritiky. Kreativní účastník by navíc mohl dle Nejvyššího správního soudu použít i takovou elektronickou adresu, z níž není její správný zápis seznatelný ani při nejvyšší opatrnosti (srov. příklad zápisu „<http://www.google.cz>“ a „<http://www.google.cz>“, kde pouhým okem není patrné, že znak „o“ byl v případě první adresy napsán azbukou).

Z uvedeného proto dle názoru zdejšího soudu plyne, že nelze primárně správnímu orgánu I. stupně vyčítat, pokud s ohledem na v roce 2014 ještě nedostatečně rozšířené povědomí o možnosti založení elektronické adresy s diakritikou doručoval předvolání k ústnímu jednání na adresu „X“, namísto správného „X“, neboť byl pravděpodobně Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

přesvědčen o tom, že se ze strany zmocněnce jednalo pouze o nezamýšlené pochybení. A to zvláště pak za situace, kdy pokus o doručení na mylnou adresu neskončil chybou, neboť i tato disponuje v systému webového prostředí platnou registrací. Současně lze též vyzdvihnout, že správní orgán I. stupně pokračoval v zasílání veškerých písemností (a to i na adresu „X“, již zmocněnec pro řízení sdělil původně a pomocí níž také výhradně v řízení komunikoval) i přesto, že ve smyslu ust. § 19 odst. 8 správního řádu od zmocněnce ani v jednom případě neobdržel potvrzení o jejich přijetí a mohl tedy postupem dle citovaného ustanovení nadále doručovat, jako by jmenovaný o doručení na elektronickou adresu nepožádal.

Požadavek zmocněnce na zasílání na adresu s diakritikou proto nelze (i s ohledem na již shora zmíněné vědomí soudu o obdobných procesních taktikách jmenovaného v dalších přestupkových řízeních) označit jinak, než za zcela účelový a sloužící toliko k umělému vytvoření vady v doručování. Přestože tedy správní orgán I. stupně písemnosti doručoval na nesprávnou adresu, nelze jeho vadný postup označit za natolik zásadní, aby vedl ke zrušení napadených rozhodnutí, pakliže ze správního spisu vyplynulo, že tyto byly zmocněnci doručovány i na adresu jeho trvalého pobytu. Tím správní orgán I. stupně splnil svou povinnost vyžadovanou shora citovanými ustanoveními § 19 odst. 8, § 20 odst. 1 správního řádu a především ust. § 34 odst. 2 věty první správního řádu, dle něhož se s výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat, doručují se písemnosti pouze zástupci.

Pakliže si však zmocněnec doručované zásilky na trvalé adrese nevyzvedl, a k jejich doručení tak došlo až prostřednictvím tzv. fikce ve smyslu ust. § 24 odst. 1 správního řádu (a to ačkoliv měl jmenovaný dle již shora citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2016, č. j. 2 As 25/2016 – 38, s rizikem nedojítí datových zpráv počítat a být případně připraven přijímat i písemnosti doručované poštou), jde k jeho tíži, že se nezúčastnil ústního jednání, kde by mohl předkládat procesní návrhy a navrhopvat důkazy, dále že nevyužil svého oprávnění vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí či se řádně neseznámil s odůvodněním meritorního rozhodnutí. K tomu soud navíc doplňuje, že byť doručení zastoupenému účastníku nevyvolává žádné právní účinky, nelze v projednávaném případě současně pominout, že se všemi těmito písemnostmi (vyjma výzvy k doplnění odvolání) byl obeznámen i přímo žalobce, kterému byly též doručovány poštou na adresu jeho trvalého pobytu. Není přitom zřejmé, zda mu vůbec nějaké důvody bránily je předat svému zástupci, potažmo aktivně na ně reagovat – i tato nečinnost proto vznáší pochyby o účelnosti uvedeného jednání, s největší pravděpodobností ve snaze dosáhnout zproštění odpovědnosti za přestupek.

Vzhledem k uvedenému má soud námitku týkající se doručování předvolání k ústnímu jednání, výzvy k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, meritorního rozhodnutí samotného a výzvy k odstranění vad odvolání za nedůvodnou, když je zřejmé, že se všemi těmito listinami měl žalobce a jeho zástupce možnost se seznámit, neboť jim byly řádně doručeny poštou. V této souvislosti se pak soud nezabýval další námitkou žalobce, prostřednictvím níž jmenovaný poukazoval na skutečnost, že písemnosti nebyly odesílány z elektronické adresy podatelny správního orgánu a nedošlo k jejich řádnému podepsání zaručeným elektronickým podpisem. S ohledem na jejich řádné doručení provozovatelem poštovních služeb ve spojení s fikcí ve smyslu ust. § 24 odst. 1 správního řádu totiž jakékoliv případné další vady v rámci elektronického doručování nadále pozbyly na významu a na závěry soudu o správnosti postupu správního orgánu I. stupně již nemohly mít žádný vliv.

Žalobce dále namítal nesprávné zjištění skutkového stavu, když z fotografie z měřicího zařízení dle něj vyplývá, že měření bylo provedeno v rozporu s návodem k jeho obsluze. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Dle ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází soud při přezkoumání rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Soud nemohl přehlédnout, že uvedenou námitkou žalobce poprvé uplatnil až v řízení před správním soudem. Přitom, jak již bylo uvedeno výše, mu s ohledem na řádné doručení předvolání k ústnímu jednání a výzvy k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, nic nebránilo provedené měření rozporovat již před správním orgánem I. stupně. Obdobně měl možnost vznést svou námitku i v rámci odvolání – ani tohoto práva ale nevyužil, když v tomto kontextu podal pouze blanketní podání, nedoplněné ani přes řádně doručenou výzvu k odstranění jeho vad. Žalobce tedy zůstal po celou dobu probíhajícího přestupkového řízení zcela pasivním, aniž by tomu bránily jakékoliv objektivní důvody či aniž by tato nečinnost byla vyvolána v důsledku pochybení správních orgánů. Za takovéto situace proto soud považuje nyní uplatněnou námitku týkající se skutkových zjištění za účelovou.

Soud přitom vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu, jenž např. v rozsudku ze dne 25. 1. 2012, č. j. 1 As 148/2011 – 52 (dostupném na www.nssoud.cz), dovodil, že při přezkumu správních rozhodnutí ve správním soudnictví je na jedné straně nutné nalézat rozumnou rovnováhu zohledňující zásadu plné jurisdikce rozhodování správního soudu, na druhé straně zamezovat zjevným obstrukcím účastníka řízení. „*V souladu s všeobecně uznávanou právní zásadou vigilantibus iura scripta sunt (zákony jsou psány pro bdělé) tak správní soudy zásadně nemohou napravovat procesní pasivitu účastníka řízení, který nebyl v průběhu správního řízení co do svých tvrzení a co do návrhů důkazů nijak aktivní, a skutková tvrzení uplatnil poprvé teprve v řízení před správními soudy.*“ Z výše citovaného ust. § 75 odst. 1 s. ř. s., totiž vyplývá, že správní soudnictví není pouhým pokračováním správního řízení či určitou formou „odvolacího řízení“ – jeho úkolem je přezkum již pravomocných rozhodnutí správních orgánů, při němž soudy vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Žalobce proto v žalobě nemůže uvádět nová skutková tvrzení, jejichž cílem by bylo rozšířit či změnit skutkový stav, z něhož napadené rozhodnutí vycházelo (srov. v tomto smyslu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 – 56, dostupný na www.nssoud.cz). Cílem soudního přezkumu ve správním soudnictví není nahrazovat činnost správních orgánů, případné nově prováděné dokazování musí vždy směřovat výlučně k osvědčení skutkového stavu existujícího v době rozhodování správního orgánu a ke skutkovým novotám se zásadně nepřihlíží.

Na tomto místě soud odkazuje i na skutkově obdobný případ řešený Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 – 56 (dostupném na www.nssoud.cz), kde Nejvyšší správní soud přijal tyto závěry: „*Nejpozději po vydání prvostupňového rozhodnutí, v němž dospěl správní orgán k závěru, že stěžovatel přestupek spáchal, stěžovateli muselo být jasné, že existují důkazy prokazující jeho vinu. Za situace, kdy podal pouze blanketní odvolání, nemohl důvodně předpokládat, že nebude pravomocně uznán vinným z přestupku. Správní orgány řádně hodnotily provedené důkazy a dospěly k jednoznačnému závěru, že stěžovatel přestupek, ze kterého byl obviněn, spáchal. Domníval-li se stěžovatel, že správní orgán prvního stupně pochybil, nic mu nebránilo tato skutková zjištění rozporovat již v odvolacím řízení. Vzhledem k řádně provedenému dokazování ve správním řízení a zjevně účelové pasivitě stěžovatele v jeho celém průběhu nelze jeho námitku směřující do nesprávného skutkového zjištění (nesprávnosti měření rychlosti) projednat v řízení před správními soudy.*“ Dle druhého senátu Nejvyššího soudu s prvopisem potvrzuje I. T.

správního soudu (vizte především jeho rozsudek ze dne 5. 1. 2010, č. j. 2 As 6/2009 – 79, dostupný na www.nssoud.cz), totiž nelze obecně připustit, aby si účastník správního řízení ponechával jisté důkazní prostředky v záloze a uplatňoval je až v řízení před soudem a účelově tak přenášel dokazování před soud, zejména jde-li o zpochybnění zásadních skutečností. Právo obviněného svobodně si volit strategii své obhajoby v řízení vedeném ve věci trestního obvinění implikující i možnost uplatnit nové důkazy až v řízení před odvolacím orgánem tím není nikterak dotčeno. Nelze totiž přehlédnout zásadní rozdíl, že zatímco uvedené oprávnění je spojeno zejména s nalézacím řízením, řízení před správními soudy již pokračováním správního sankčního řízení není, neboť zaujímá „pouhou“ soudní kontrolu jeho zákonnosti, vystavěnou na kasačním principu.

Závěrem tohoto judikaturního exkurzu nemůže soud pominout ani závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu obsažené v usnesení ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 77, které je publikováno ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 3577/2017 a také na www.nssoud.cz, v němž Nejvyšší správní soud sjednotil dosud roztržštěnou rozhodovací praxi, která v některých případech připouštěla i možnost uplatňovat v řízení před správním soudem novoty, ačkoliv skutková tvrzení v tomto smyslu nebyla účastníkem vznesena již ve správním řízení. Nejvyšší správní soud konstatoval, že je plně v souladu se zásadou plné jurisdikce, aby žalobce ve věcech správního trestání v řízení před správním soudem použil i taková žalobní tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový a právní stav a jim odpovídající důkazní návrhy, které dříve neuplatnil v řízení o přestupku před správními orgány, a to přestože byl v řízení před správními orgány zčásti nebo zcela pasivní. Krajský soud dle Nejvyššího správního soudu může na základě skutkového a právního stavu věci, který je povinen v mezích žalobních bodů přezkoumat, tato žalobní tvrzení shledat irelevantními nebo nevěrohodnými a důkazní návrhy k jejich prokázání odmítnout jako nadbytečné, pouze dospěje-li k závěru, že správní orgány zjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (ust. § 3 správního řádu). Pokud nicméně soud zjistí, že správní orgány takto nepostupovaly, bude na něm, aby na základě žalobních tvrzení a navrhovaných důkazů pochybnosti o skutkovém stavu sám odstranil. To může učinit porovnáním s důkazy již provedenými v řízení před správními orgány, zopakováním důkazů již provedených nebo provedením důkazů nových. Jsou-li nedostatky ve zjištění skutkového stavu takového rozsahu, že jejich odstraňování by znamenalo nahrazovat činnost správních orgánů soudem, uloží soud tuto povinnost správnímu orgánu.

Soud se se shora citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu zcela ztotožňuje. V právě přezkoumávané věci je nicméně toho názoru, že nastala situace vymezená v první eventualitě definované rozšířeným senátem v usnesení ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 77, kdy účastník až v žalobě uplatňuje námitky proti zjištěnému skutkovému stavu, ačkoliv tento byl dle závěrů soudu zjištěn správními orgány tak, aby o něm neexistovaly důvodné pochybnosti. Jak totiž vyplynulo ze správního spisu, správní orgán I. stupně i následně žalovaný vycházeli ve svých rozhodnutích z přestupkového spisu Policie České republiky, kde se zejména nachází snímek měření provedeného autorizovaným zařízením s platným ověřením, jenž zachycuje zjištěnou rychlost žalobcova vozidla. Za situace, kdy žalobce naměřenou rychlost, resp. způsob měření, nerozporkoval ani bezprostředně po svém zastavení hlídkou policie, ani později v průběhu celého správního řízení, nelze tudíž správním orgánům vyčítat, že považovaly skutkový stav za dostatečně zjištěný a neměly o provedeném měření žádné pochybnosti – zvláště byla-li jeho správnost potvrzena i přímo při výsledku operátora měřicího zařízení. Obdobně jako ve shora citovaném Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 – 56, je proto soud nucen konstatovat, že o tom, že byl žalobce za jízdu vyšší, než dovolenou rychlostí, uznán vinným, bylo jmenovanému známo nejpozději po doručení prvoinstančního rozhodnutí (ostatně proti němu podal včasné, byť blanketní, odvolání). I při pominutí ničím neomluvené absence na ústním jednání, které bezprostředně předcházelo vydání rozhodnutí, tedy žalobce mohl tvrzený nedostatečně zjištěný skutkový stav týkající se provedení měření vznést alespoň v rámci odvolacího řízení, což ale rovněž neučinil. Jeho uplatnění až v řízení před správním soudem je proto nutné označit za bezpochyby účelové.

Soud tudíž nepovažuje skutkový stav zjištěný správním orgánem I. stupně za nedostatečný, neboť je zřejmé, že se přestupku dopustila osoba žalobce, jež byla bezprostředně po jeho spáchání zastavena a ztotožněna hlídkou Policie České republiky, přičemž vyjma úředního záznamu (který nelze přímo jako důkaz použít) je protiprávní jednání žalobce osvědčováno zejména snímkem z autorizovaného zařízení silničního rychloměru udávající nejvyšší naměřenou rychlost. Z tohoto důvodu jsou nové námitky týkající se možného nedodržení postupu při měření v dané fázi rozhodování již zcela irelevantní. Soud znovu zdůrazňuje, že ve smyslu ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. musí při přezkoumání rozhodnutí vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a jde tedy zcela k tíži žalobce, že tento skutkový stav ke dni podání žaloby nezahrnuje i vypořádání správních orgánů s až nyní uplatňovanou námitkou.

S ohledem na uvedené se soud těmito dodatečně tvrzenými skutkovými okolnostmi měření nezabýval, když právě uvedené závěry plně korespondují se závěry vyslovenými v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2015, č. j. 2 As 202/2014 – 50 (dostupném na www.nssoud.cz), o tom, že aby přestupkový správní orgán resp. soud, musel přikročit ke zkoumání, zda bylo správně provedeno měření vozidla, musí existovat k tomu konkrétní skutkové důvody vyvolávající rozumnou pochybnost o bezvadnosti výsledku měření. Tyto konkrétní skutkové důvody v případě žalobce vzhledem k výše uvedenému dány nebyly.

Soud uzavírá, že shora vymezený přestupek byl ze strany žalovaného, resp. správního orgánu I. stupně, žalobci dostatečně prokázán. Z tohoto důvodu přes žalobcem uplatněné námitky nevyhodnotil žalobu jako opodstatněnou, a proto ji ve výroku ad I. rozsudku podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 30. listopadu 2017

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
I. T.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)